

DIRECTORAAT-GENERAAL INTERN BELEID VAN DE UNIE
BELEIDSONDERSTEUNENDE AFDELING B: STRUCTURBELEID EN
COHESIE

CULTUUR EN ONDERWIJS

**“CONTENT FLAT-RATE”: EEN OPLOSSING
VOOR ILLEGALE FILESHARING?**

SAMENVATTING

Samenvatting

In deze studie wordt de mogelijkheid onderzocht, zowel vanuit een politiek als een economisch standpunt, om een "content flat-rate" vast te stellen voor houders van rechten ten einde consumenten de mogelijkheid te bieden om legaal via P2P gegevens uit te wisselen. Hiertoe biedt de studie een analyse van de evolutie van de markten voor muziek- en audiovisuele producten en -diensten gedurende de afgelopen tien jaar en informatie met betrekking tot trends op het gebied van onlinepiraterij. De belangrijkste doelstellingen van een "content flat-rate"-aanpak worden gepresenteerd; daarnaast worden ook alternatieve oplossingen besproken.

Dit document is aangevraagd door de Commissie cultuur en onderwijs van het Europees Parlement.

AUTEURS

Media Consulting Group
Alain Modot
Héloïse Fontanel
Nic Garnett
Erik Lambert
André Chaubeau
Jérôme Chung
Pierre Jalladeau

VERANTWOORDELIJK ADMINISTRATEUR

Ana Maria Nogueira
Beleidsondersteunende afdeling B: Structuurbeleid en cohesie
Europees Parlement
B-1047 Brussel
E-mail: ipoldepb@europarl.europa.eu

REDACTIONELE ASSISTENTIE

Lyna Pärt

TAALVERSIES

Oorspronkelijke taal: EN
Vertaling: BG, CS, DA, DE, EL, ES, ET, FI, FR, HU, IT, LT, LV, MT, PL, PT, RO, SK, SL, SV

OVER DE REDACTEUR

Om contact op te nemen met de beleidsondersteunende afdeling of om u aan te melden voor de maandelijkse nieuwsbrief kunt u een e-mail sturen naar:
poldep-cohesion@europarl.europa.eu

Manuscript voltooid in juli 2011.
Brussel, © Europees Parlement, 2011.

Dit document is op internet beschikbaar op:
<http://www.europarl.europa.eu/studies>

BEPERKTE AANSPRAKELIJKHEID

De meningen die in dit document worden geuit, vallen uitsluitend onder de verantwoordelijkheid van de auteur en geven niet noodzakelijkerwijs het officiële standpunt van het Europees Parlement weer.

Nadruk en vertaling met bronvermelding voor niet-commerciële doeleinden toegestaan, mits de uitgever daarvan vooraf op de hoogte wordt gesteld en een exemplaar krijgt toegestuurd.

LIJST VAN AFKORTINGEN

- ARPU** Average revenue per user (gemiddelde opbrengst per gebruiker)
- AV** Audiovisueel
- BT** British Telecom
- CRM** Collective Right Management (beheer van collectieve rechten)
- CRMO** Collective Right Management Organisations
- DDL** Direct Download
- DRM** Digital Rights Management (beheer van digitale rechten)
- DTT** Digital terrestrial television (digitale aardse televisie)
- EU** Europese Unie
- FTP** File Transfer Protocol (protocol voor bestandsoverdracht)
- HADOPI** Haute Autorité pour la diffusion des œuvres et la protection des droits sur internet
- IPAP** Internet Protocol Address provider
- IPRED** Richtlijn betreffende de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten
- IP TV** Internet Protocol TV
- ISP** Internet Service Provider (internetprovider)
- LP's** Langspeelplaten
- MG** Minimumgaranties
- MIDEM** Marché International du Disque et de l'Édition Musicale
- NMPA** National Music Publishers' Association
- P2P** Peer to Peer
- PC** Personal computer

- PSB** Public Service Broadcaster (publieke omroep)
- ROI** Return on Investment (rendement van investeringen)
- VOD** Video on demand
- SACEM** Société des Auteurs, Compositeurs et Editeurs de musique
- STIM** Svenska Tonsättares Internationella Musikbyrå
- SVOD** Subscription video on demand
- TRIP's** Trade-Related aspects of Intellectual Property Rights Agreement (handelsaspecten van de intellectuele eigendom)
- TVoIP** Voice over Internet Protocol
- UGC** User Generated Content (door gebruikers gegenereerde inhoud)
- VHS** Video Home System
- WTC** WIPO Copyright Treaty (Verdrag van de WIPO inzake het auteursrecht)
- WIPO** World Intellectual Property Organisation (Wereldorganisatie voor de intellectuele eigendom)
- WPPT** WIPO Performances and Phonograms Treaty (WIPO-verdrag inzake uitvoeringen en fonogrammen)
- WTO** Wereldhandelsorganisatie

SAMENVATTING

Deze studie is uitgevoerd op uitdrukkelijk verzoek van de Commissie cultuur en onderwijs van het Europees Parlement; deze wilde graag worden geïnformeerd over de vraag hoe een "content flat-rate" (vast tarief voor inhoud) zou kunnen worden geïmplementeerd in de praktijk van filesharing, zowel gezien vanuit een politiek als een economisch standpunt.

De studie biedt informatie over en een analyse van de volgende onderwerpen: de evolutie gedurende de afgelopen tien jaar van de markt voor producten en diensten op het gebied van muziek en audiovisueel amusement; tendensen en verschijnselen op het gebied van onlinepiraterij; de belangrijkste doelstellingen van een "content flat-rate"-aanpak; een "content flat-rate"-systeem en alternatieve scenario's voor de implementatie ervan.

Een "content flat-rate"-systeem biedt houders van rechten de gelegenheid om consumenten in staat te stellen op legale wijze via P2P gegevens uit te wisselen (filesharing); het systeem zou moeten worden geïmplementeerd via een stelsel van verruimde collectieve licenties voor activiteiten die niet worden gedekt door transactieovereenkomsten. Beperkt tot wat strikt noodzakelijk is voor het downloaden van inhoud van een P2P-netwerk (dat wil zeggen een reproductierecht en een zeer beperkt recht op beschikbaar maken¹), geïnd door internetproviders (ISP's) en opnieuw gedistribueerd door een ad hoc samengestelde pan-Europese auteursrechtenorganisatie, zou een "content flat-rate"-systeem een relevante oplossing kunnen vormen voor het genereren van waarde in de legitieme markt en het terugdringen van de aantrekkelijkheid en de schaal van piraterij.

Overzicht van de muziekindustrie

Het auteursrecht probeert, zolang als het bestaat, constant gelijke tred te houden met de technologische veranderingen. Heffingssystemen voor kopiëren voor privégebruik in Europa zijn zo ver opgerekt dat zij ook gelden voor een groot deel van de kopieeractiviteit en de opslagcapaciteit van consumenten.

De muziekindustrie is een complexe bedrijfstak die zich uitstrekt over een groot aantal verschillende, maar wel onderling verbonden kanalen. Hieronder vallen live-uitvoeringen, opnamen, uitzendingen en andere vormen van wat traditioneel 'tweede exploitatie' werd genoemd.

Het auteursrecht biedt het elementaire juridische en economische kader waarbinnen de muziekindustrie werkt. Het kent aan houders van rechten exclusieve rechten toe om bepaalde vormen van exploitatie van hun werken te controleren.

Waar deze exclusieve rechten bestaan, vormt een handeling die binnen de reikwijdte van dat recht valt zonder toestemming van de houders van de rechten een overtreding die kan worden vervolgd als onrechtmatige daad of als strafbaar feit (of beide).

De film en de audiovisuele industrie – overzicht

Anders dan de muziekindustrie hebben de audiovisuele sector en de filmsector de afgelopen twintig jaar een geleidelijke groei te zien gegeven, die alleen van historische gebeurtenissen afhankelijk is.

De Europese film heeft deze nieuwe markt aangeboord met nieuwe distributiemethoden en

¹ Het recht tot beschikbaarstelling voor het publiek van ander materiaal waarnaar wordt verwezen in artikel 3, lid 2 van Richtlijn 2001/29/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende de harmonisatie van bepaalde aspecten van het auteursrecht en de naburige rechten in de informatiemaatschappij van 22 mei 2001 wordt geacht alle handelingen te bestrijken waarbij zulk materiaal beschikbaar wordt gesteld voor niet op de plaats van oorsprong van de beschikbaarstelling aanwezige leden van het publiek, en geen andere handelingen te bestrijken.

financieringsstructuren. De financiering is aangevuld met geld van de overheid, wat blijkt uit het aanzienlijke aantal vormen van staatssteun (Europees, nationaal, regionaal en lokaal) en alle verschillende gespecialiseerde fondsen (zoals onder meer regelingen voor belastingaftrek, beleggingsfondsen en slate-funding).

Voor de distributie van audiovisuele inhoud begint de waardeketen met de productie van inhoud of de verwerving van rechten, gevolgd door verkoop aan het publiek.

De marketing van audiovisuele en filmprogramma's vereist de ontwikkeling van contractuele en economische relaties tussen de verschillende soorten marktdeelnemers, die kunnen worden onderverdeeld in de volgende zes categorieën: houders van rechten en inhoudleveranciers, samenstellers van inhoud, exploitanten van VoD-platforms en -diensten, distributeurs van platformdiensten, fabrikanten van consumentenelektronica en eindgebruikers (consumenten).

Door de distributie via digitale netwerken is dit lineaire systeem doorbroken: alle spelers hebben nu rechtstreeks toegang tot het publiek (met inbegrip van de uitvoerende kunstenaars zelf).

Hoewel digitale distributie de verspreiding vergemakkelijkt en voor de consument een voordeel biedt (de theorie van de lange afwikkeling), blijft het voorlopig lastig deze om te zetten in echte verkoop (nog afgezien van het effect van illegale distributie).

Evolutie van piraterij: effecten en recente tendensen

Ironisch genoeg loopt de fysieke piraterij op veel markten terug vanwege de toename van onlinepiraterij: consumenten hoeven niet langer te betalen voor een fysiek product als ze op internet gratis kunnen vinden wat ze willen hebben.

De fonografische industrie heeft op verschillende niveaus gereageerd op de groei van onlinepiraterij: van krachtiger wetgeving tot technologieën die relevant zijn voor het beheer van haar eigen rechten in de opnamen die zij produceert. Deze technologieën omvatten DRM (digital rights management, beheer van digitale rechten) en andere technologieën voor het beheer van rechten, zoals het registreren van vingerafdrukken en de toepassing van watermerken.

In de audiovisuele sector worden de meeste nieuwe manieren om inhoud te verkrijgen voor ongeoorloofde doelen gebruikt. Het feit dat er, dankzij de digitale revolutie op het gebied van de distributie van creatieve inhoud, zoveel nieuwe mogelijkheden voor ongeoorloofd gebruik zijn, verklaart – meer dan enig ander argument – waarom het zo lastig is om de dramatische afname aan inkomsten aan één of een beperkt aantal factoren toe te schrijven.

De afgelopen tien jaar zijn er talloze studies uitgevoerd om de aard en het effect van onlinepiraterij te onderzoeken. Maar al te vaak zijn dergelijke studies niet meer dan oefeningen in bewijsvergaring op basis van beleid. De enige zekere gegevens zijn dat de inkomsten van de fonografische industrie afnemen en dat de verkoop van dvd's stagneert of vermindert. Een ander feit is dat het gebruik van P2P-netwerken², sites voor direct downloaden, enzovoort wijdverbreid is en groeiende; een groot deel van de internetgebruikers houdt zich hiermee bezig, en internet wordt gebruikt om toegang te krijgen tot auteursrechtelijk beschermde inhoud zonder dat de houders van rechten

² P2P-netwerken (peer to peer, ook wel "forums" of "sociale netwerken" genoemd) zijn gespecialiseerde websites die als een virtuele "club" fungeren en waarmee gebruikers in real time kunnen communiceren en berichten uitwisselen. Individuele consumenten gebruik veel van deze netwerken om beschermde werken, muziek, films of fragmenten van films, boeken of artikelen in een elektronisch formaat uit te wisselen; dergelijke clubs kunnen duizenden leden hebben: de beroemdste is waarschijnlijk Facebook, met miljoenen leden over de hele wereld. Deze netwerken bieden vaak geïndexeerde lijsten van de werken die beschikbaar zijn door de juiste berichten van leden te openen.

hiervoor een vergoeding krijgen.

Echter, het naast elkaar bestaan van deze gegevens vormt niet noodzakelijkerwijs een onweerlegbaar bewijs van een oorzakelijk verband.

Bij nadere analyse van de details wordt het beeld van een "onlinepiraat" zeer diffuus, en de wereldwijd geaggregeerde aantallen beginnen iets van hun effect te verliezen. In de film- en muziekindustrie is het niettemin belangrijk om twee belangrijke categorieën van piraten te onderscheiden: piraten die min of meer georganiseerd zijn om geld te verdienen door het met winst oogmerk bevorderen en/of vergemakkelijken van de distributie van ongeautoriseerde kopieën enerzijds, en piraten die nummers en/of films en series d

Belangrijkste juridische maatregelen en mechanismen tegen piraterij

Verschillende regeringen hebben gebruikgemaakt van een groot aantal verschillende juridische benaderingen om onlinepiraterij te bestrijden.

Houders van rechten hebben in een aantal rechtsgebieden in de wereld met succes gelobbyd voor de invoering van wetten voor een stapsgewijze response (*graduated response*): Taiwan, Frankrijk (Hadopi-wet), het Verenigd Koninkrijk (Digital Economy Act 2010), Zuid-Korea en Nieuw-Zeeland.

Andere juridische wegen worden bijvoorbeeld in Italië bewandeld, waar de regering schending van het auteursrecht (het zonder toestemming beschikbaar maken van beschermde werken via computernetwerken) tot een misdrijf heeft gemaakt (via het decreto Urbani); in Spanje richt de Sinde-wet zich meer op tussenpersonen dan op gebruikers.

Aangezien de meeste van deze maatregelen pas kort geleden van kracht zijn geworden, is het nog te vroeg om te concluderen of de ene benadering beter werkt dan de andere.

Belangrijke overwegingen voor een "content flat-rate"

De digitale wereld wordt gekenmerkt door een grote diversiteit aan belanghebbenden; dit geldt zowel voor de audiovisuele als voor de muzieksector. Door de uiteenlopende distributiemogelijkheden is het aantal belanghebbenden significant toegenomen, van makers tot samenstellers. Tegelijkertijd hebben telecombedrijven en (meer recentelijk) fabrikanten van apparatuur die bij deze kwestie betrokken zijn door de aangesloten tv, strategieën ontwikkeld voor marktintegratie en -penetratie. Nu het meer dan ooit in de eerste plaats om inhoud gaat, met inbegrip van de controle over de productie, distributie en catalogus, moet de traditionele waardeketen ruimte bieden aan nieuwe actoren, die met elkaar concurreren om een deel van de winst. De traditionele organisatie van de exploitatie dreigt in te storten door de komst van snelle breedbandverbindingen, digitale distributie of distributie via alle mogelijke andere gegevensdragers en manieren. Naast deze traditionele belanghebbenden hebben consumenten tegenwoordig, via fansubbing, P2P, uitwisseling binnen sociale netwerken en streaming, invloed op de exploitatiestrategieën van elke categorie rechten, mogelijkheden en territoria.

De economische invloed van digitalisering en internet op het creëren van waarde is niet gelijk in de muziek- en de audiovisuele industrie: de gevolgen en effecten in termen van marktstructurering en organisatie verschillen tussen de sectoren.

Daarom moet, bij het vaststellen van elk "content flat-rate"-systeem, rekening worden gehouden met de uiteenlopende belangen.

Het "content flat-rate"-systeem en andere scenario's

Het economische doel van het "content flat-rate"-systeem is om een doorwerkingseffect in de markt te creëren teneinde houders van rechten te overtuigen van het nut van het

systeem. Vanuit dit standpunt bezien zou een systeem dat de sector een inkomensstroom geeft die ongeveer gelijk is aan wat VoD en kopiëren voor privégebruik op dit moment opbrengen (bijvoorbeeld respectievelijk 56 miljoen en 28 miljoen euro op de Franse markt), zijn geloofwaardigheid vergroten omdat het extra premies zou opleveren die essentieel zijn voor de economie van de sector.

Het maatschappelijke en politieke doel is om internetgebruikers de mogelijkheid te geven binnen de grenzen van de wet voor downloaden en P2P-filessharing voor privégebruik te blijven, om op die manier zoveel mogelijk gebruikers over de streep te trekken. Het "content flat-rate"-systeem zou daarom allereerst P2P met legaal verkregen werken legaliseren.

Wat betreft de prijsstelling voor een "content flat-rate"-systeem moet aan drie voorwaarden worden voldaan: P2P-filessharing moet worden ondersteund terwijl piraterij wordt tegengegaan, het legale aanbod moet worden uitgebreid en internetproviders moeten meedoen.

Evenzo moet het gebruikte prijsmechanisme aan een aantal criteria voldoen en een aantal bekende valkuilen vermijden: de juiste prijs vaststellen, het concept van de verwachte prijs niet uit het oog verliezen en voorkomen dat er een breuk ontstaat met het circuit van inkomsteninning (waarbij internet en netwerkdienstverleners een essentiële rol spelen).

Daarom worden in hoofdstuk 4.1.1 van de studie de mogelijke effecten gepresenteerd van een prijsbeleid voor een vast tarief voor audiovisuele inhoud en film: een hypothetisch lage prijs van € 2, een hoge van € 6 en een prijs daartussenin in de buurt van het symbolische bedrag van € 5, namelijk € 4,99.

De prijsstelling van het "content flat-rate"-systeem is een apart probleem, evenals het effect ervan op commerciële modellen. Een andere kwestie is die van het overstappen van consumenten teneinde een prognose te maken voor het creëren (of kwijtraken) van inkomsten.

Volgens de in hoofdstuk 4.1 van de studie ontwikkelde en gepresenteerde hypothese zou een vast tarief voor inhoud van € 4,99, dat meer winst zou opleveren, de beste kans van slagen hebben. Dit zou met name het geval zijn als het aanbod wordt gecombineerd met de mogelijkheid voor de consument om voor dit vaste tarief een groot maandelijks volume aan inhoud uit te wisselen, zoals voorzien in deze studie – een mogelijkheid die blijkbaar niet beschikbaar is in de bestaande aanbiedingen, ongeacht het tarief. Naar onze mening zou een dergelijke optie absoluut deel uit moeten maken van elk commercieel aanbod in termen van downloaden, aangezien dit nu al een gevestigde praktijk is bij alle consumenten, die gewend zijn om inhoud die op internet te zien is te delen. Aanvullende tranches van € 1 tot € 2 per maand zouden kunnen worden gekocht als de gebruiker de downloadcapaciteit van het basisabonnement overschrijdt (ongeacht het aantal titels).

Een systeem met een vast tarief voor culturele uitingen zou aan twee belangrijke maatschappelijke doelstellingen moeten voldoen:

- een eerlijke beloning garanderen voor auteurs en de creatieve gemeenschap, met een eerlijke procedure voor de verdeling;
- een veilige haven bieden voor de individuele gebruiker.

Het lijkt niet eenvoudig om een situatie te creëren die voor iedereen gunstig uitpakt, of zelfs een oplossing waarbij de "pijn" gelijkelijk over allen wordt verdeeld.

Vrijwel alle voorgestelde oplossingen (van vrijwillige collectieve licenties tot verplichte collectieve licenties en verruimde collectieve licenties) vereisen dat een bepaalde collectieve of gemeenschappelijke licentieorganisatie de inkomsten int en verdeelt.

Geloofwaardige scenario's als antwoord op filessharing

Er zijn twee scenario's mogelijk: het "status-quo"-scenario ("business as usual" en wetten tegen piraterij) of het "content flat-rate"-scenario met twee opties: de invoering van een

algemeen "content flat-rate"-systeem als nieuw juridisch bedrijfsmodel, of een beperkt "content flat-rate"-systeem.

Om verschillende redenen, die in deze studie uiteen worden gezet, is een algemeen "content flat-rate"-systeem voor veel actoren een onacceptabele oplossing³. Een beperkt "content flat-rate"-systeem in een specifiek politiek en operationeel kader zou een werkbare oplossing kunnen zijn.

Collectief beheer is een onvermijdelijk instrument zolang een "content flat-rate"-systeem wordt overwogen voor niet-commercieel, onlinegebruik van werken, ongeacht de mate van dekking van dat systeem.

Een regeling op basis van wat met succes is gerealiseerd door de richtlijn Satelliet-/kabelomroep(CabSat)⁴ zou kunnen worden ingevoerd voor P2P-filesharing. De CabSat-richtlijn heeft geen nieuwe vrijstellingen of beperkingen in het leven geroepen, noch verplichte licenties opgelegd. De richtlijn bepaalde dat de uitoefening van de exclusieve rechten beperkt werd tot uitoefening door organisaties voor collectief rechtenbeheer. Daarom blijft de richtlijn verenigbaar met de internationale verdragen. Voor P2P-filesharing worden de exclusieve rechten om downloaden en filesharing toe te staan binnen zeer specifieke omstandigheden en grenzen door houders van rechten toevertrouwd aan de organisaties voor het beheer van collectieve rechten.

Conclusies: waarmee moet rekening worden gehouden bij het realiseren van een "content flat-rate"-systeem?

Teneinde relevante publieke acties en beleid te realiseren in de muziek-, film- en audiovisuele industrie dienen we aandacht te besteden aan de belangrijkste doelstellingen van het voorgestelde beleid en de verschillende stappen die moeten worden gezet om ervoor te zorgen dat alle beslissingen en instrumenten, evenals de stappen en de chronologie, op een logische manier tot het gewenste doel leiden.

Het is noodzakelijk dat de eindgebruiker wordt beschermd, gebaseerd op het bevorderen van een duidelijk begrip van wat juridisch is toegestaan en wat niet, en om P2P en het gebruik van sociale netwerken te vereenvoudigen zolang die activiteiten niet-commercieel blijven en niet onderworpen zijn aan transactieovereenkomsten.

Uitgebreide collectieve licenties of de uitoefening van rechten zouden moeten worden bevorderd als er kansen zijn voor vrijwillige licenties en de rechten niet individueel (kunnen) worden uitgeoefend door houders. De bedoeling hiervan is om de legitieme markt uit te breiden ten kosten van piraterij.

Het "content flat-rate"-systeem zou moeten worden beperkt tot downloaden en bepaalde vormen van uploaden (beschikbaar maken) om toegang tot P2P-netwerken mogelijk te maken (waarbij het protocol tijdens het downloaden gewoonlijk een bepaalde vorm van uploaden vereist). Het systeem zal het wereldwijd delen van werken uit de eigen digitale verzameling van een eindgebruiker toestaan en zal het delen (via P2P-netwerken, sociale sites, cyberlockers, enzovoort) beperken tot een kleine kring van vrienden en familieleden. Als voorbeeld zou de uitgebreide licentie voor het recht op beschikbaar maken⁵ kunnen worden beperkt tot 50 goede vrienden, wat betekent dat P2P- of DDL-aanbiedingen (met nieuwe inhoud) alleen zouden zijn toegestaan binnen iemands eigen sociale kring (mogelijk via een sociaal netwerk).

Het "content flat-rate"-systeem zal vereisen dat er beperkingen gelden voor de capaciteit van opslagsystemen die binnen het toegestane netwerk worden gebruikt en voor de hoeveelheid bestanden die wordt gedeeld, ongeacht de gebruikte protocollen of applicaties.

³ Zie deel 3 van de studie en hoofdstuk 4.3.

⁴ Richtlijn 93/83/EEG van de Raad van 27 september 1993 tot coördinatie van bepaalde voorschriften betreffende het auteursrecht en naburige rechten op het gebied van de satellietomroep en de doorgifte via de kabel.

⁵ Zie voetnoot 1.

De ISP's (internetproviders) zullen de verantwoordelijkheid dragen om hun abonnees te informeren over wanneer het aantal bestanden het toegestane aantal overschrijdt en om vervolgens de mogelijkheid te blokkeren om meer te delen, zoals ze al doen in het kader van de bestaande abonnementspakketten voor internet en mobiele telefonie.

De beperkte, niet-marktgerichte status van het "content flat-rate"-netwerk zou moeten worden gehandhaafd en het netwerk zou moeten worden afgeschermd van commerciële netwerken. Er zou duidelijke informatie moeten worden verschaft aan potentiële eindgebruikers over de reikwijdte van de activiteiten die binnen het "content flat-rate"-netwerk toegestaan zijn. De voorwaarden zouden op Europees niveau moeten worden gestandaardiseerd per categorie werk (en derhalve niet zijn onderworpen aan een benadering van "één werk, één licentiegever" of afgebakend per licentieterritorium of vestigingsplaats van de licentienemer en/of licentiegever).

De 42 essentiële succesfactoren voor de haalbaarheid van een "content flat-rate"

Doelstellingen:

1. Als consumenten een voorkeur hebben getoond voor een bepaalde manier waarop zij inhoud willen gebruiken en er manieren zijn waarop dat gebruik op een haalbare commerciële grondslag kan worden toegestaan, moet van houders van rechten worden verwacht dat zij hieraan meewerken.
2. Artiesten/scheppende kunstenaars en andere houders van rechten, waaronder producenten, moeten verzekerd zijn van de mogelijkheid van vergoeding op grond van de vrijwillige uitoefening van hun exclusieve rechten (onder voorbehoud van punt 1 in het bovenstaande).
3. Een juist evenwicht tussen de verschillende door de communautaire rechtsorde beschermde grondrechten moet worden verzekerd⁶.

Rechtsgrondslag:

4. Er mogen geen nieuwe uitzonderingen op en beperkingen van het auteursrecht komen, aangezien deze ingrijpende wijzigingen in bestaande normen en wetten vereisen. (Deze zouden bovendien niet allemaal eenvoudig te verenigen zijn met de bestaande nationale instrumenten en de uitvoering ervan zou derhalve veel tijd in beslag nemen.)
5. De voorkeur gaat uit naar uitgebreide collectieve licenties voor het uitoefenen van rechten waar van toepassing (waardoor toegang tot complete repertoires wordt vereenvoudigd), maar er mag geen verwatering van exclusieve rechten plaatsvinden. Als vrijwillige licenties blijken te werken, moeten collectieve licenties niet verplicht worden gesteld; als er mogelijkheden voor vrijwillige licenties zijn die niet worden geëxploiteerd door houders van rechten, kunnen er mechanismen zijn om exploitatie op andere manieren mogelijk te maken, zoals is geïmplementeerd door de CabSat-richtlijn⁷.
6. De rechten die hier worden bedoeld, zouden uitsluitend mogen worden uitgeoefend door een maatschappij voor collectieve belangenbehartiging. Indien een houder van rechten het beheer van zijn rechten niet aan een maatschappij voor collectieve belangenbehartiging heeft opgedragen, wordt de maatschappij die rechten van dezelfde categorie beheert geacht met het beheer van zijn rechten te zijn belast. Indien de rechten van die categorie door meer dan één maatschappij voor collectieve belangenbehartiging worden beheerd, staat het de houder van rechten vrij te kiezen welke van die maatschappijen opdracht krijgt om zijn rechten te beheren. Een houder van rechten zoals hier bedoeld heeft dezelfde rechten en plichten voortvloeiend uit de

⁶ Zoals aangegeven door het Hof van Justitie in het besluit over zaak C-275/06, "Productores de Musica de Espana (Promusicae) tegen Telefoinica de Espana SAU (verzoek van de Juzgado de lo Mercantil no° 5 de Madrid om een prejudiciële beslissing).

⁷ Zie artikel 9 van Richtlijn 93/83/EEG van de Raad van 27 september 1993 tot coördinatie van bepaalde voorschriften betreffende het auteursrecht en naburige rechten op het gebied van de satellietomroep en de doorgifte via de kabel.

overeenkomst tussen de licentienemers (eindgebruikers) en de maatschappij voor collectieve belangenbehartiging die opdracht heeft om zijn rechten te beheren als de houders van rechten die deze maatschappij opdracht hebben gegeven. De houder kan rechten binnen een vastgestelde periode claimen.

7. Als een houder van rechten toestemming geeft voor oorspronkelijke uitzending, herhaling of beschikbaar maken van een werk binnen de Europese Unie, wordt hij geacht ervoor gekozen te hebben zijn rechten niet uit te oefenen in relatie tot de niet-commerciële rechten voor uitwisseling op individuele basis, maar deze uit te oefenen overeenkomstig de hierboven genoemde bepalingen met betrekking tot collectief beheer.
8. Ongeacht het bovenstaande kunnen houders van rechten zich terugtrekken uit een collectieve licentieregeling, zolang zij ervoor zorgen dat de licenties voor de rechten voor dit specifieke doel gelijktijdig worden vrijgegeven door de desbetreffende maatschappij voor collectieve belangenbehartiging.
9. Als er geen overeenstemming wordt bereikt, moet er een bepaling voor bemiddeling zijn.

Uitvoerbaarheid:

10. Er moet een mogelijkheid zijn om te besluiten niet deel te nemen aan de collectieve licentieverlening, terwijl de stimuli om er gebruik van te maken blijven bestaan: verlies van toegang tot de te verdelen bedragen, kosten van directe licentieverlening en kosten van rechtstreekse handhavingsactiviteiten.
11. De kwestie van het exploitatietijdvak moet zorgvuldig worden bekeken. Piraterij vindt voornamelijk plaats gedurende de eerste twee maanden nadat een werk is uitgekomen. Tegelijkertijd moeten houders van rechten tijd hebben om hun rechten te exploiteren teneinde het best mogelijke investeringsrendement te verwerven.
12. Collectieve licentieverlening zou niet moeten worden gebruikt gedurende een initiële periode na uitbrenging van – idealiter – vier maanden (twee maanden is te kort). Dit embargo zou kunnen worden uitgebreid tot maximaal zes maanden – misschien zelfs twaalf maanden voor audiovisuele werken. Kortere perioden zouden veel acceptabeler zijn voor consumenten, terwijl langere perioden zouden kunnen neerkomen op het paard achter de wagen spannen. De exacte duur zou moeten worden vastgesteld in overleg met de houders van rechten, wat essentieel is voor de film- en de muziekindustrie. Dit zou ook het effect hebben dat er een specifiek exclusief exploitatietijdvak wordt gecreëerd voor nieuwe commerciële diensten. De moeilijkheden voor houders van rechten met een korte periode van exclusiviteit zijn duidelijk, maar er moet gezocht worden naar een evenwicht met het gedrag en de verwachtingen van de consument.
13. Collectieve licentieverlening van P2P-filesharing omvat ook de communicatie met het publiek/het beschikbaar maken van rechten⁸ die met downloaden verbonden is. Het zou ook moeten gelden voor beperkte uploadhandelingen zoals het delen van beperkte uploadrechten, maar niet voor het uploaden van werken voor opslag in cyberlockers of "seeding" van P2P-netwerken met inhoud op enige andere wijze. Voor deze laatste activiteiten zouden alleen licenties moeten worden verleend op commerciële voorwaarden – althans voor nieuw uitgekomen werken.
14. Rechten en plichten van gebruikers moeten helder en consistent zijn.
15. Internetproviders zouden niet als licentiegever hoeven op te treden voor hun eindgebruikers, maar bieden de eindgebruiker een licentie en innen het "content flat-rate" voor de daadwerkelijke licentieverlener, namelijk de geselecteerde organisatie voor het beheer van collectieve rechten.

⁸ Zie voetnoot 1.

16. Een bepaalde vorm van samenwerking op het gebied van handhaving, door internetproviders en andere tussenpersonen op internet, zal nodig zijn. Er kan en mag geen algemene verplichting tot het monitoren van inhoud zijn. De normale instrumenten voor beheer van netwerkverkeer zouden voldoende kunnen zijn om buitengewone activiteit te signaleren, en natuurlijk moeten er "safe haven"-clausules worden opgesteld om te kunnen reageren op meldingen van overtreding (in het bijzonder voor recent uitgekomen werken).

Specificiteit:

17. Het "content flat-rate"-abonnement wordt door internetproviders verkocht aan individuele eindgebruikers.
18. Uitwisseling van inhoud moet beperkt blijven tot een privé-kring van "familie en vrienden". Bijvoorbeeld: de licentie voor communicatie/het recht op beschikbaar maken⁹ (behalve voor zeer korte fragmenten) zal beperkt zijn tot 50 vrienden (een voldoende hoog, maar beperkt aantal), wat betekent dat een geautoriseerde P2P- of DDL-aanbieding alleen binnen specifieke sociale netwerken zou kunnen worden toegestaan.
19. In het "flat-rate"-systeem voor beperkte inhoud kunnen consumenten werken binnen P2P-netwerken met elkaar delen op dezelfde manier als het kopiëren van VHS-banden voor privégebruik in de familiekring toegestaan was.
20. Downloaden mag uitsluitend geschieden vanaf volledig geautoriseerde cyberlockersites, met behulp van legitieme bronnen. Voor een goed beheer van het systeem moeten alle kunstwerken gelabeld worden (of op een andere manier officieel geïdentificeerd).
21. Om het mechanisme relevanter te maken, moeten standaard "rules of engagement" worden ontwikkeld en op elke site worden aangegeven. Dit moet worden gedaan door de organisatie voor collectief rechtenbeheer (Collective Rights Management Organisation, CRMO), met steun van de houders van rechten. Het systeem moet ook worden overgenomen door VoD-, SvoD-platforms en diensten voor gemiste tv-uitzendingen, die gebruikers over de optie moeten adviseren wanneer zij op de licentieaanbieding ingaan, waarbij duidelijk wordt gemaakt wat de risico's van ongeoorloofde P2P-activiteiten zijn.
22. Om praktische redenen moet voor de licentie een forfaitair tarief gelden, ook al leidt dit tot een oneerlijke verdeling tussen zware en lichte gebruikers. Een kwantitatief tarief zou niet geschikt zijn, en internetproviders zouden niet verplicht moeten worden om de inhoud die wordt gedownload en geüpload te monitoren.
23. Verschillen in gedrag van consumenten en in de waardeketens suggereren dat er verschillende "content flat-rate"-systemen moeten worden overwogen voor muziek en voor audiovisueel werk. Echter, gezien de complexiteit van het beheerproces, de risico's van misverstanden, de kwade trouw van bepaalde categorieën belanghebbenden en consumenten, wordt geadviseerd om slechts één "content flat-rate" te gebruiken voor zowel de muziek- als de audiovisuele industrie.
24. De licentie voor privégebruik wordt door consumenten op vrijwillige basis aan de internetprovider betaald en wordt duidelijk aangegeven in de commerciële voorwaarden die de providers aanbieden. Dit hoeft een provider er niet van te weerhouden een allesomvattend abonnement te hanteren voor al zijn particuliere klanten (waarschijnlijk tegen een gunstiger tarief).

Uitvoerbaarheid:

25. Het zal nodig blijven om toe te zien op de initiële periode van exclusiviteit, vooral aan de uploadkant. De nadruk moet echter liggen op de uploaders, niet op de downloaders.

⁹ Zie voetnoot 1.

26. De beperkte, niet-marktgerichte status van de oplossing moet worden gehandhaafd en alle indirecte marktactiviteiten moeten worden verboden (vergelijk de The Pirate Bay-zaak) en vervolgd (op basis van schending van het auteursrecht). Dit zou helpen om de bruikbaarheid van sites zonder licentie te beperken.

Administratie:

27. Een transparante administratie is essentieel, zowel in het belang van houders van rechten als van consumenten.
28. Organisaties met uitgebreide catalogi zouden moeten worden toegelaten om het systeem te ondersteunen door de rechten van hun leden onder te brengen bij de geselecteerde CRMO.
29. Het "content flat-rate" zal worden geïnd door internetproviders en (na aftrek van een – nader te bespreken – commissie voor inningstaken) worden overgemaakt naar de geselecteerde CRMO.
30. Het vaststellen van de grondslag voor de verdeling van inkomsten aan houders van rechten is een ingewikkelde zaak en moet door de belanghebbenden onderling worden besproken om consensus te bereiken.
31. De meetproblematiek moet in een nieuw onderzoek aan de orde komen om vast te stellen wat de beste oplossing is.
32. Over de hoogte van de tarieven moet worden onderhandeld (met een bepaalde vorm van bemiddeling), aangezien er geen wetenschappelijke methode is om deze vast te stellen. Geschatte verliezen door piraterij zijn niet afdoend, terwijl de marktervaring van internetproviders relevanter is.

Prijsstelling¹⁰:

33. De prijs moet hoog genoeg zijn om extra waarde te creëren en voldoende marges te bieden om een administratief systeem op te zetten voor het innen en juist verdelen van de inkomsten uit het "content flat-rate".
34. De prijs moet hoog genoeg zijn om negatieve neveneffecten te voorkomen, zoals de migratie van consumenten vanuit commerciële systemen naar het "content flat-rate"-systeem.
35. De prijs moet zo aantrekkelijk zijn voor consumenten dat zij ervan overtuigd zijn dat zij waar voor hun geld krijgen (technische kwaliteit, geoorloofde P2P-filesharing met een beperkte vriendenkring en – uiteraard – de brede keus aan beschikbare inhoud op basis van legale commerciële aanbiedingen).
36. Een "content flat-rate"-systeem zou een consumentenprijs van € 4 tot € 6 per maand (inclusief BTW) kunnen hebben voor audiovisuele werken. Echter, op grond van de hypothese uit hoofdstuk 4 van dit rapport moet er onderzoek worden gedaan met behulp van alle beschikbare middelen om de juiste prijsdrempels vast te stellen.
37. € 4,99 per maand zou een aantrekkelijke startprijs kunnen zijn om te komen tot een prijs die acceptabel is voor alle belanghebbenden.

Marketing:

38. Consumenten moeten duidelijke informatie krijgen over de eindbestemming van hun betalingen (net zoals milieubelastingen of milieubijdragen¹¹ nu worden geïdentificeerd en duidelijk aangegeven bij de prijs van steeds meer producten, met name huishoudelijke apparaten, elektronica, auto's, enzovoort).

¹⁰ Zie hoofdstuk 4, paragraaf 4.1.

¹¹ Dit is vergelijkbaar met de kosten van het inzamelen en recyclen van afgedankte elektrische en elektronische apparatuur.

39. Deze betalingen zullen worden gebruikt voor ondersteuning van de creatieve industrieën en gemeenschappen.
40. Door een abonnement te nemen op een licentie ondersteunen consumenten de creatieve gemeenschap in plaats van piraten of illegale activiteiten.
41. Er moet een duidelijk onderscheid blijven tussen het "content flat-rate"-systeem en het heffingssysteem voor kopiëren voor privégebruik. De heffing voor kopiëren voor privégebruik moet uitsluitend worden toegepast op het kopiëren van werken op fysieke gegevensdragers (zoals dvd's).
42. Consumenten moeten duidelijke informatie krijgen over wat is toegestaan binnen het "content flat-rate"-systeem. Er moet een duidelijk onderscheid worden gemaakt tussen wat binnen het systeem is toegestaan en andere illegale activiteiten.

Publieke beleidsaanbevelingen – inleidende opmerkingen

De auteurs van deze studie zijn ervan overtuigd dat er een aanzienlijk politiek risico schuilt in het voorstellen en promoten van de invoering van een algemeen "content flat-rate"-systeem dat in potentie een uitzonderlijk hoog aantal uitwisselingsactiviteiten die nu op de markt worden geregeld zou kunnen laten verdwijnen en zelfs de opkomst van nieuwe diensten op de markt zou kunnen belemmeren – om nog maar te zwijgen van de uitzonderlijk grote vernietiging van waarde.

Een "content flat-rate"-systeem met een streng beperkte doelstelling moet worden gekenmerkt als een manier om te voorkomen dat de burgerlijke vrijheden van een groot aantal burgers worden bedreigd, en de toepassing ervan zou zodanig beperkt moeten worden als noodzakelijk is om dat doel te bereiken (bijvoorbeeld door ervoor te zorgen dat licenties worden verstrekt aan consumenten en niet aan internetproviders). Verder zijn zij van mening dat het voorstel zoals uiteengezet in deze studie niet het volledige kader vormt en dat zij alleen hebben geprobeerd vast te stellen wat in hun ogen de belangrijkste overwegingen zijn voor een vollediger invulling van het kader. Ze vertrouwen er echter op dat de voorgestelde beheerstructuur op basis van uitgebreid collectief beheer het minst bezwaarlijk is in de huidige omstandigheden.

Zij zijn zich bewust van de reële problemen (zowel professioneel als cultureel) bij het opzetten van een werkbare oplossing zonder te veel onbedoelde bijeffecten.

Tot slot willen zij graag onderstrepen dat een duidelijke politieke visie en richting nodig zijn om verder te gaan met deze benadering, gezien het huidige gebrek aan consensus, terwijl consensus juist een essentiële vereiste is om een dergelijk project te doen slagen.

Er is een kans om een grote Europese overwinning te boeken voor de bevordering van cultuur en de culturele industrieën, die zou kunnen worden hergebruikt voor alle overige vormen van digitale inhoud.

Politieke haalbaarheid

- Licenties voor creatieve inhoud zijn geen wondermiddel voor alle problemen.
- Een beperkt "content flat-rate"-systeem zal waarde creëren voor de creatieve gemeenschap. Het doel van dit plan is om het grijze gebied tussen legale aanbiedingen en piraterij duidelijk terug te dringen en ervoor te zorgen dat miljoenen mensen zich aan de wet houden.
- De licentie geeft geen toestemming voor het uploaden van catalogi van muziek en audiovisuele werken, maar biedt consumenten eerder de mogelijkheid om hun favoriete privéselectie van creatieve inhoud op een legitieme manier te delen.
- Het "content flat-rate"-systeem is geen nieuw bedrijfsmodel dat bestaande modellen zal vervangen. Het is een aanvullend systeem dat extra waarde zal creëren voor de creatieve gemeenschap.

- De politieke autoriteiten moeten ervoor zorgen dat de politieke beleidsgrondslag voor het systeem is gebaseerd op een duidelijke motivatie en consensus. Een dergelijk beleid besteedt veel aandacht aan de economische aspecten van de creatieve industrieën met het oog op het behoud van de productiecapaciteit voor culturele inhoud.
- Bestaande praktijken en structuren moeten worden overgenomen om te voorkomen dat het wiel opnieuw wordt uitgevonden. Op grond daarvan moet uitgebreid collectief beheer het model bieden voor de administratie van het systeem.
- Kiezen voor uitgebreid collectief beheer moet de aanzienlijke voordelen opleveren van het opbouwen van consensus onder houders van rechten, pan-Europese uitvoering en daardoor de mogelijkheid van licenties in meerdere territoria.
- Beperking van de uitvoering van het systeem tot één pan-Europese organisatie voor collectief beheer van rechten houdt de verenigbaarheid met internationale overeenkomsten in stand en voorkomt het maken van dubbele kosten.
- Voortzetting van de strijd tegen commerciële vormen van piraterij is van essentieel belang.
- Door het "content flat-rate"-systeem bij consumenten te promoten als een vrijwillige optie die duidelijk als zodanig wordt gepresenteerd ("waar voor mijn geld"), zal duidelijk worden gemaakt wat legaal is en wat niet.

Economische haalbaarheid

- Er moet een diepgaande vervolgstudie worden gedaan naar het bedrijfsmodel, met aandacht voor kwesties als prijsstelling, inningskosten, beheerkosten, exploitatietijdvakken, enzovoort.
- Dit onderzoek moet ook een oplossing vinden voor de kwestie van de criteria voor de verdeling van inkomsten, een essentieel punt om belangrijke houders van rechten te overreden hun bibliotheken onder te brengen bij de voorgestelde organisatie voor collectief rechtenbeheer.
- Tot slot moet in deze studie de noodzaak van een beleid voor certificering of etikettering¹² worden onderzocht als nieuw instrument tegen piraterij en illegale platforms.
- Het project moet worden gepromoot om ervoor te zorgen dat zo veel mogelijk houders hun rechten onderbrengen bij de organisatie voor collectief rechtenbeheer, zodat de catalogi zo actueel, recent en divers mogelijk zijn. Dit is een essentieel punt om succes van het "content flat-rate" in de markt en onder professionals te garanderen.

Conclusies

Aan de ene kant zijn er houders van rechten die licenties uitgeven voor vormen van gebruik die niet worden gedekt door hun bestaande exploitatiemodellen. Aan de andere kant zijn er consumenten die zich, op vrijwillige basis, abonneren op een legale aanbieding die beperkt blijft tot downloaden en P2P-filesharing.

De abonnementsgelden worden geïnd door internetproviders en overgemaakt naar een organisatie voor collectief rechtenbeheer. Deze organisatie regelt de verdeling van de inkomsten op grond van een formule die nog moet worden gedefinieerd. Deze zou kunnen worden gebaseerd op marktresultaten zoals de verkoop van dvd's of indicatoren voor VoD-downloads, maar in elk geval moet er een consensus worden bereikt.

Er wordt geen koppeling aangebracht tussen welke werken daadwerkelijk door consumenten worden gedeeld en wat er wordt betaald voor het downloaden en uitwisselen.

¹² Dit beleid zou kunnen worden gebaseerd op de ervaring met het HADOPI-certificeringssysteem voor muziekplatforms dat consumenten helpt om een duidelijk onderscheid te maken tussen legale en illegale aanbiedingen.

Er wordt geen inbreuk gepleegd op de privacy van consumenten, aangezien niet wordt bijgehouden welke werken worden gedownload; het systeem is puur gebaseerd op het volume van de gedeelde werken.

Piraterij blijft een plaag die moet worden bestreden.

Het systeem dat hier wordt voorgesteld, geldt alleen voor film en audiovisuele werken. Gezien de specifieke kenmerken van de muzieksector, de afwijkende waardeketen, de afwijkende consumptiegewoonten en de volumes waarom het gaat, valt deze sector buiten de reikwijdte van wat hier wordt voorgesteld. Een vergelijkbaar systeem zou ook voor muziek kunnen werken, maar dan moeten er eerst een diepgaand onderzoek en casestudy's van de bestaande aanbiedingen worden gedaan om een werkbaar model op te zetten en te verfijnen dat aanvaardbaar zou zijn voor zowel consumenten als houders van rechten. Dit zou echter een veel grotere uitdaging met zich meebrengen dan een regeling voor audiovisuele werken.

ALGEMENE INFORMATIE

Deze studie is uitgevoerd op uitdrukkelijk verzoek van de Commissie cultuur en onderwijs van het Europees Parlement; deze wilde graag worden geïnformeerd over de vraag hoe een "content flat-rate" (vast tarief voor inhoud) zou kunnen worden geïmplementeerd in de praktijk van filesharing, zowel gezien vanuit een politiek als een economisch standpunt.

De studie biedt informatie over en een analyse van de volgende onderwerpen:

- de evolutie gedurende de afgelopen tien jaar van de markt voor producten en diensten op het gebied van muziek en audiovisueel amusement (deel 1);
- tendensen en verschijnselen op het gebied van onlinepiraterij (deel 2);
- de belangrijkste doelstellingen van een "content flat-rate"-benadering (deel 3);
- een "content flat-rate"-systeem en alternatieve scenario's (deel 4);
- conclusies en aanbevelingen (deel 5).

Reikwijdte van de studie

Geografische reikwijdte

Het onderzoek heeft betrekking op de lidstaten van de Europese Unie. Daarnaast worden ook de systemen van verschillende derde landen geanalyseerd en gebruikt als voorbeelden van goede (of slechte) praktijken.

Chronologische reikwijdte van de studie

De studie heeft betrekking op de afgelopen tien jaar (2001-2011) en biedt, indien beschikbaar, informatie over toekomstperspectieven.

Onderzochte sectoren

Overeenkomstig de specificaties van de opdracht zijn in de studie de volgende sectoren onderzocht: film, televisie en muziek.

In de studie wordt de term "audiovisueel" gebruikt voor allerlei soorten films: speelfilms, video, VoD, enzovoort.

Methodiek

Methodologische instrumenten

In het onderzoek is voornamelijk gewerkt met de volgende twee instrumenten: bureauonderzoek en gesprekken (veldonderzoek).

Bij het bureauonderzoek is gebruikgemaakt van de belangrijkste gedrukte en online beschikbare bronnen.

Er zijn gesprekken gevoerd (in Europa en elders) met enkelen van de belangrijkste belanghebbenden op ieder gebied. De bronnen en de lijst met gesprekken zijn terug te vinden in een bijlage bij het onderzoek.

Methodologische uitdagingen

Gebrek aan statistische gegevens

Een van de grootste problemen die consultants en professionals in het algemeen op dit gebied tegenkomen, is dat er zo weinig statistische gegevens beschikbaar zijn voor dit soort studies, vooral met betrekking tot de hele EU. Dat geldt duidelijk ook voor de analyse van de volumes van piraterij in het bijzonder of de heffing voor kopiëren voor privégebruik, die in slechts 25 EU-lidstaten bestaat. Ook is er weinig gedetailleerde informatie over de uitsplitsing van de omzet van telecombedrijven tussen telefoon-, breedband- en inhouddiensten (bijvoorbeeld IP TV, VoD en abonnementen op SvoD-kanalen) of de omzet van de verschillende dochterondernemingen in de respectievelijke tv-consortiums. Door het gebrek aan statistieken, die niet worden gegeven in de publicaties van het Europees Waarnemingscentrum voor de audiovisuele sector, is het extra lastig om bedrijfsmodellen op te zetten en robuuste cijfermatige prognoses te maken.

Politieke bezorgdheid

De audiovisuele sector en, meer in het algemeen, de creatieve industrieën zijn altijd betrekkelijk succesvol geweest in het benaderen van de politici met hun wensen en hun behoeften, met meer of minder succes in hun eigen analyse. De afgelopen tien jaar zijn er andere belanghebbenden opgekomen die ook hun stem hebben laten horen over dit onderwerp. Dat gold eerst voor telecombedrijven en nu voor consumenten. De analyse van de waardeketens in de studie laat zien dat, met de massale toegang tot snelle breedbandverbindingen met internet en de opkomst van sociale netwerken, de belangen van de verschillende deelnemers in de waardeketen niet altijd parallel lopen. Er moeten compromissen worden gezocht op politiek niveau door te komen met passende wetgeving. Het belang van dit werk in opdracht van het Europees Parlement ligt in het zoeken naar consensus, althans naar een bepaalde vorm van overeenstemming.

Groot aantal belanghebbenden

De digitale wereld van de audiovisuele en de muzieksector wordt gekenmerkt door een grote diversiteit aan belanghebbenden. Door de talloze distributiemodellen en -kanalen is het aantal belanghebbenden explosief gegroeid – van producenten tot samenstellers. Tegelijkertijd hebben telecombedrijven en (meer recentelijk) fabrikanten van apparatuur die bij deze kwestie betrokken zijn door de aangesloten tv, hun eigen strategieën ontwikkeld voor marktintegratie en -penetratie. De inhoud blijft het belangrijkste element, maar nieuwe systemen voor productie, distributie en controle van catalogi en traditionele waardeketens leiden tot nieuwe actoren, die allemaal concurreren om een deel van de markt en de winst. Gevestigde distributie- en servicemodellen dreigen te bezwijken door de komst van snelle breedbandverbindingen, digitale formaten en digitale of 360°-distributie.

Het gedrag van de consument maakt de hele kwestie nog complexer: fansubbing¹³, P2P-filesharing, uitwisseling in sociale netwerken en streaming kunnen allemaal invloed hebben op de exploitatiestrategieën van elke categorie rechten, mogelijkheden en territoria.

Bij de creatie van elk "content flat-rate"-systeem moet rekening worden gehouden met al deze uiteenlopende belangen.

Termijnen

Volgens de afspraken moest deze studie binnen vier maanden worden afgerond. Door deze beperkte termijn was het moeilijk om uitputtende informatie te verzamelen, gesprekken te voeren met alle belanghebbenden in alle sectoren en in alle lidstaten, en diepgaande analyses uit te voeren van specifieke problemen van het bedrijfsmodel.

Algemene beoordeling

Deze opdracht is om verschillende redenen een grote uitdaging:

- Gezien het feit dat de muziekindustrie wereldwijd, en in Europa in het bijzonder, in een diepe en mogelijk terminale crisis verkeert, is deze studie van essentieel belang.
- Evenzo is, gezien het verzet op veel terreinen (en om vele redenen) tegen wetgeving van het type "graduated response", een goed begrip van de mogelijkheden en beperkingen van alternatieve modellen uiterst wenselijk.
- Er is een grote hoeveelheid gegevens en meningen om te verzamelen en te verwerken.
- Het verkrijgen van nuttige en objectieve input van houders en gebruikers van rechten is niet eenvoudig

Deze punten gelden ook voor de audiovisuele sector. De creatieve industrieën worden geconfronteerd met een revolutie in het consumptiegedrag van hun gebruikers (muziek meer dan films), die mogelijk is gemaakt door dezelfde technologieën als waardoor piraterij zo eenvoudig is: het scheiden van deze twee fenomenen is ingewikkeld en niet noodzakelijk in het directe belang van de verschillende belanghebbenden, die allemaal vechten om hun plaats in deze nieuwe wereld.

Het vaststellen van een "content flat-rate"-systeem – hoe dat er ook uit zal zien en wat de reikwijdte ervan ook zal zijn – vergt een diepgaande analyse van het systeem voor collectief beheer. De structuur van systemen voor collectief beheer in Europa doet uiterst controversiële politieke vragen rijzen en leidt tot een groot aantal juridische onzekerheden die nog niet zijn opgelost in het EU-recht.

¹³ De praktijk waarbij consumenten ondertiteling toevoegen.